

“Calia que la ciència inventés els noms dels núvols per veure’ls”

Stéphane Audeguy (Tours, França, 1964), professor d’Història del Cinema i de l’Art, ha obtingut un gran èxit amb la seva primera novel·la, *La teoria dels núvols* (Empúries).

—Vau escriure la novel·la per parlar de núvols?

—Sí. I és estrany, perquè, com que canvien constantment de forma, no pots descriure’ls. Però la primera imatge que vaig tenir de la novel·la, i que he mantingut, és la dels nens japonesos que caminen per Hiroshima abans de les 8 h del matí, abans de l’esclat del núvol atòmic.

—La idea que l’inventor està condemnat a ser superat pels que s’aprofiten del seu invent també la teníeu clara en començar el llibre?

—Sí. La ciència té inventors, precursors, que són artistes, que estan més a prop de la poesia que de la indústria i són altres persones les beneficiàries de l’invent. Gutenberg va fer fallida; Rudolf Diesel es va suïcidar perquè ningú no s’interessava pel seu motor, i Bill Gates no ha inventat res.

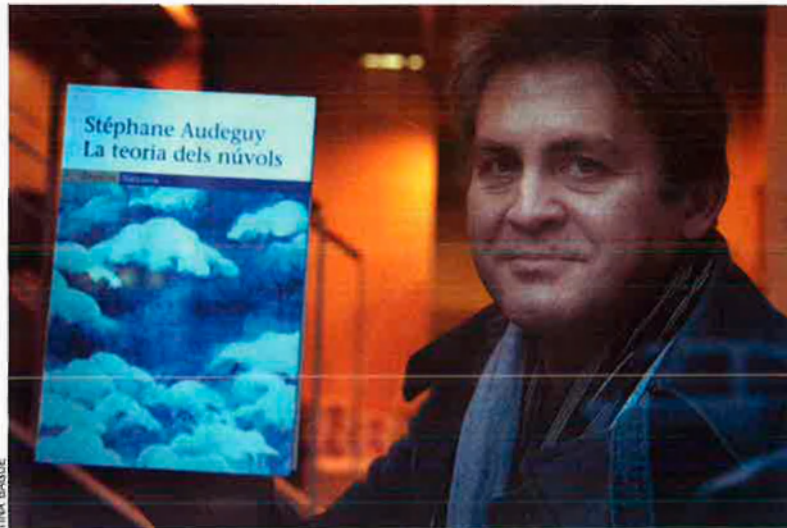
—Més que els núvols i el temps, us interessa bàsicament la meteorologia, és a dir, la ciència que els estudià, no?

—En efecte. La novel·la és la història de l’aparició dels núvols en la consciència occidental, perquè abans no es tenia consciència de la diferència entre els núvols. Calia que la ciència inventés els noms. La novel·la explica com neix el coneixement dels núvols i aquí sorgeix una reflexió poètica: quan la gent sap el seu nom, els sap veure. La meteorologia ha fet desaparèixer els núvols perquè han quedat desplaçats per les depressions i les línies isobàriques. La meteorologia és a la vegada l’aparició dels núvols i la seva desaparició.

—Però el pagès català, sobretot a Mallorca, ha batejat cada núvol.

—No ho sabia. Segur? Però batejar-los, només, és diferent del que fan els científics, que, a més, han intentat intervenir-hi, modificar-los. La ciència moderna canvia el curs d’un riu amb l’embassament, a diferència del molí, que només aprofita la força del corrent. La modernitat és Hiroshima i Auschwitz.

—En el vostre llibre no hi ha una “teoria” dels núvols. Per què l’heu titulada així?

Stéphane Audeguy, autor de *La teoria dels núvols*, novel·la que acaba de traduir Empúries.

—El mot vol dir tres coses. En sentit grec, és contemplació. Al segle XVIII va adquirir el sentit de desfilada, processó, i el més recent és el científic. De fet, la novel·la juga amb aquestes tres maneres d’entendre el mot. És com un triangle. La consciència moderna dels núvols és la suma de totes tres, hi ha contemplació, hi ha cicle i hi ha coneixement científic.

—Per què heu fet japonès un dels personatges principals?

—Perquè el japonès té una relació particular entre acció i contemplació, absent de violència. I jo critico la violència que sorgeix de la relació entre contemplació i acció. La contemplació occidental va lligada a un procés de conquesta, de destrucció.

—Tot i partir d’idees, reflexions, sou molt detallista, quotidià. Per què?

—Perquè volia fer una novel·la, no una novel·la científica, i això representa una certa individualització dels personatges. Després, perquè volia mostrar que la ciència és tot al contrari d’una aventura inhumana. I també perquè volia restar al marge de la moda francesa psicoanalítica.

—Quina tradició invoqueu, doncs?

—La de la Il·lustració francesa i, en concret, la de la novel·la filosòfica, que és una novel·la que fa pensar. Bàsicament, Diderot. I també de la novel·la sud-americana. Penso evidentment en García Márquez, i també en Cortázar i Carpentier.

—Tenen cap component metafòric, els vostres núvols?

—Un de clar: simbolitzen la consciència global. La meteorologia ens ha globalitzat. Aquesta és la globalització que prefereixo. Els Estats Units volen presentar l’11-S com un fenomen universal: jo no penso pas que ho sigui.

—Amb quina actitud heu escrit aquesta primera novel·la, amb temor o amb jola?

—La vaig escriure en un tombant de la meua vida i crec que la novel·la reflecteix aquest moment. La vaig començar en un estat de gran tristesa i malencolia, que és l’estat del personatge a l’inici. I al mateix temps la vaig escriure per superar la tristesa i per celebrar una mena d’admiració i joia davant l’aventura humana i científica que representa la civilització.

Lluís Bonada